

Høringssvar til forslag til forskrift om mineralvirksomhet og forvaltning av mineralressurser

Nærings- og fiskeridepartementet har 19. desember 2025 sendt på høring forslag til ny forskrift til mineralloven av 2025. Naturvernforbundet takker for muligheten til å komme med innspill i denne saken.

Overordna kommentarer

Et av poengene med revisjonen av mineralloven var å styrke hensynet til bærekraft. Derfor mener Naturvernforbundet at det er synd at flere av reglene som er ment å ivareta disse hensynene er utelatt i forslaget til forskrift, som rapportering etter lovens § 7-4 og samordningsplikten etter lovens § 1-8.

Rapporteringsplikten etter lovens § 7-4 er viktig for miljøet og et viktig bidrag for å styrke hensynet til bærekraft.

Samordningsplikten etter lovens § 1-8 er viktig for å oppnå minst mulig miljøskadelig drift og kortere og mer effektiv saksbehandling. Her kan vi ta lærdom fra Engebø-gruven og Førdefjorden, og vi ser allerede behovet for at dette må komme på plass så raskt som mulig for behandlingen av prosjektet på Fensfeltet.

Naturvernforbundet oppfordrer departementet på det sterkeste til å jobbe for at disse ordningene innføres så raskt som mulig. Vi etterspør informasjon om hvorvidt det er noe konkret utredning på gang og hva planene er for disse prosessene.

Under følger konkrete kommentarer til deler av innholdet i forslaget til ny forskrift.

Kommentarer til *Kapittel 2. Krav til mineralvirksomhet*

Mineralloven av 2025, § 2-5 første ledd, krever at istandsettingen av grunnen og naturmangfoldet “ivaretar hensynet til videre bruk og til naturens reproduksjonsevne” (vår understreking). Vi opplever at hensynet til natur ikke kommer like tydelig frem i

forslaget til forskrift som i loven, og vi mener generelt at natur må få et større fokus. Helt konkret foreslår vi følgende endringer:

§ 2-6 Løpende opprydding og slutføring av tiltak

Vi oppfordrer til å bytte ut ordet “vegetasjon” med “*naturmangfold*” i bokstav b. Dette samsvarer med ordbruken i lovens § 2-5. Naturmangfold er også et bedre og bredere begrep som omfavner mer enn kun vegetasjonen.

Vi foreslår også følgende tillegg i bokstav c for å fremheve viktigheten av hensynet til naturmangfoldet: “*benytte stedegen masse og vegetasjon der dette er hensiktsmessig og mulig for å ivareta naturmangfoldet.*”

§ 2-7 Istandsetting tilpasset framtidig bruk

Vi foreslår å endre første setning ved å bytte ut “naturforhold” med “ivareta naturmangfoldet på stedet for øvrig”. Setningen vil da lyde: “*Istandsettingen skal tilpasses områdets fremtidige bruk og ivareta naturmangfoldet på stedet for øvrig.*”

Videre oppfordrer vi til å tydeliggjøre hensynet til natur i bokstav a ved å legge til at også naturens reproduksjonsevne skal ivaretas, i tråd med lovens § 2-5. Forskriftens § 2-7 bokstav a vil da lyde: “*legge til rette for etterbruk og ivareta naturens reproduksjonsevne i tråd med fastsatte planer eller tillatelser, eller*”.

I bokstav b foreslår vi følgende tillegg: “*dersom etterbruk ikke er fastsatt, gjennomføre tiltak som sikrer områdets naturlige forutsetninger for å gjenvinne sin økologiske funksjon, landskapsmessig helhet og det opprinnelige naturmangfoldet.*”

I tillegg ønsker vi å legge til “og naturmangfold” i paragrafens overskrift. § 2-7 vil da hete “*Istandsetting tilpasset framtidig bruk og naturmangfold*”.

Kommentarer til Kapittel 3. Undersøkelse

En viktig nyvinning ved den nye mineralloven er at man allerede på undersøkelsesstadiet kan gi avslag dersom det er “*særlige forhold ved det omsøkte undersøkelsesområdet som tilsier at undersøkelsestillatelse ikke bør gis*”, jf. lovens § 4-3 tredje avsnitt bokstav d. Det kan for eksempel være av hensyn til spesielt viktige naturverdier (se NOU 2022:8 kapittel 13.3.3.2.6), men for at Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF) skal kunne vurdere dette, må de allerede ved undersøkelsesstadiet ha informasjon om naturen i området.

Vi savner en inkludering av naturhensyn i kapittel 3, og mener at det må komme tydeligere frem i forskriften at hensyn til natur er noe som må legges vekt på allerede fra undersøkelsesstadiet og at relevant informasjon om naturen må være på plass.

I forslaget til forskrift skal søknaden leveres i skjema fastsatt av DMF, jf. forskriftens § 3-5. Vi har forståelse for at man ikke vil fastsette skjemaets innhold i forskriften for fleksibilitetens skyld. Vi ber derfor departementet om å påse at DMF tar med i søknadskjemaet at søkerne må inkludere informasjon om natur og miljø der undersøkelsene er planlagt. Dette er informasjon som søkerne uansett må ha dersom de skal overholde kravene til forsvarlig mineralvirksomhet.

Med vennlig hilsen,

Truls Gulowsen, leder i Naturvernforbundet